

Civilinė byla Nr. e2-27518-545/2017
Teismo proceso Nr. 2-68-3-20933-2017-6
Procesinio sprendimo kategorijos: 2.2.2.3.1.8; 2.2.2.7.;
2.2.3.1.; 2.6.1.4.; 2.6.1.5.; 3.1.7.6.; 3.1.7.8.; 3.1.7.11.; 3.1.18.6.

VILNIAUS MIESTO APYLINKĖS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2017 m. gruodžio 21 d.
Vilnius

Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėja Rima Bražinskienė
sekretoriaujant Audingai Petrauskienei, Andriui Šalkevičiui
dalyvaujant ieškovo Vilniaus žydų bendruomenės atstovams pirmininkui Simonui Gurevičiui,
advokatui Edmundui Dauniui

atsakovo Lietuvos žydų (litvakų) atstovei advokatei Eglei Krikščiūnienei
trečiojo asmens Švenčionių rajono žydų bendruomenės atstovui advokatui Linui Songailai
teismo posėdyje išnagrinėjo civilinę bylą pagal Vilniaus žydų bendruomenės ieškinį atsakovui
Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenei su trečiaisiais asmenimis Kauno žydų bendruomene, Klaipėdos
žydų bendruomene, Šiaulių apskrities žydų bendruomene, Panevėžio miesto žydų bendruomene,
Ukmergės rajono žydų bendruomene, Švenčionių rajono žydų bendruomene dėl Lietuvos žydų (litvakų)
bendruomenės tarybos 2017-04-19 posėdyje priimto nutarimo 4 darbotvarkės klausimu bei Lietuvos
žydų (litvakų) bendruomenės 2017-05-28 konferencijoje priimtų nutarimų panaikinimo bei bylinėjimosi
išlaidų priteisimo,-

n u s t a t ė:

ieškovas Vilniaus žydų bendruomenė, j. a. k. 291199610, kreipėsi į teismą su patikslintu
ieškiniu, prašydama panaikinti Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės tarybos 2017-04-19 posėdyje
priimtą nutarimą 4 darbotvarkės klausimu, kuriuo nustatyta, kad 2017 m. Lietuvos žydų (litvakų)
bendruomenės konferencijoje visos regioninės žydų bendruomenės turi po 1 balsą (delegatą); panaikinti
visus Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės 2017-05-28 konferencijoje priimtus nutarimus: dėl 2016 m.
finansinės atskaitomybės, veiklos ataskaitos ir auditoriaus išvados patvirtinimo (1 darbotvarkės
klausimas); dėl pirmininko išrinkimo (2 darbotvarkės klausimas); dėl Tarybos narių skaičiaus nustatymo
ir tarybos narių išrinkimo (3 darbotvarkės klausimas), priteisti turėtas bylinėjimosi išlaidas-189 Eur
žyminio mokesčio, 4017,20 Eur advokato išlaidų, 379,10 Eur kitų išlaidų (VĮ „Registrų centras“ išlaidų
(b.l. 20-21, 83-89, 155-159).

Ieškovas procesiniame dokumente- patikslintame ieškinyje (b.l. 20-21) bei ieškovo atstovai
teisminio nagrinėjimo metu nurodė, kad ieškovas Vilniaus žydų bendruomenė (toliau - VŽB), kaip
regioninė žydų bendruomenė, yra atsakovo Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės (toliau - LŽB) tikrasis
narys. 2017-04-19 įvyko LŽB Tarybos posėdis, kuriame, be kita ko, buvo nutarta 2017-05-28 šaukti LŽB
Konferenciją, patvirtinti jos susirinkimo darbotvarkę, kurioje numatyti ir LŽB Pirmininko bei Tarybos
narių rinkimai, taip pat priimtas ginčo nutarimas. Ieškovo VŽB įsitikinimu, LŽB Tarybos Nutarimas
akivaizdžiai prieštarauja imperatyviesiems įstatymo normoms, pačios LŽB įstatams ir protingumo

principui bei šiurkščiai pažeidžia VŽB, taip pat kitų regioninių žydų bendruomenių – LŽB narių – interesus.

Patikslintame ieškinyje nurodoma, kad Tarybos Nutarimas iš esmės nustato, kad 2017 m. vyksiančioje LŽB Konferencijoje kiekviena regioninė žydų bendruomenė turės tik 1 balsą (delegatą). Tai akivaizdžiai pažeidžia Įstatų 7 skirsnio 7.1 punkte įtvirtintą principą, kad Konferencijoje konkrečios regioninės žydų bendruomenės turimų balsų skaičius tiesiogiai priklauso nuo jos narių (vienijamų asmenų) skaičiaus. Toks Tarybos Nutarimas savo esme nėra nutarimas dėl atstovavimo normos, t. y. bendruomenės delegato ir jo atstovaujamo šios bendruomenės narių santykio (proporcijos), kurį ji turi teisę priimti, o yra aiškiai neteisėtas Įstatų keitimas. Tarybos Nutarimas pažeidžia Įstatų 7 skirsnio 7.1 punktą. Keisti aptartą regioninių žydų bendruomenių atstovavimo Konferencijoje principą gali tik pati Konferencija, pakeisdama Įstatus (Įstatų 7 skirsnio 6.1 punktas). Taryba tokios kompetencijos neturi (Įstatų 8 skirsnio 8.17 punktas). Taryba, kaip valdymo organas, negali perimti Konferencijos, kaip aukščiausiojo LŽB organo, kompetencijos. Analogiškas Tarybos (valdymo organo) ir Konferencijos (visas visuotinio dalyvių susirinkimo teises turinčio organo) kompetencijos santykis yra įtvirtintas ir Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme (8 str. 1 d. 1 p., 3 d.), todėl Tarybos nutarimas laikytinas pažeidžiančiu ne tik LŽB įstatus, bet ir Asociacijų įstatymą.

VŽB įsitikinimu, Nutarimas akivaizdžiai prieštarauja ir protingumo principui. Šiuo metu LŽB tikraisiais nariais yra tik juridiniai asmenys: visos regioninės žydų bendruomenės, taip pat kitos organizacijos, kurių veikla kaip nors susijusi su žydų kultūra, švietimu, religija, tradicija, mokslu, vaikų lavinimu, sportu ir kt. (Įstatų 4 skirsnio 2 punktas). Tokiu būdu LŽB nariais yra ir porą metų likviduojamas Lietuvos žydų bendruomenės labdaros fondas, kelios privačios bendrovės, VšĮ „Seduvos žydų memorialinis fondas“ ir kt., vienijantys, priešingai nei regioninės žydų bendruomenės, labai nedidelį asmenų skaičių (pavyzdžiui, VŽB vienija apie 2 200 narių, o likviduojamas Lietuvos žydų bendruomenės labdaros fondas teturi likvidatorių). Pagal iki Nutarimo priėmimo susiformavusią ir ilgą laiką taikytą praktiką regioninių žydų bendruomenių atstovavimo Konferencijoje norma buvo nustatoma pagal santykį „1 delegatas = 100 bendruomenės narių“. Tokiu būdu, pavyzdžiui, VŽB Konferencijoje turėtų 22 delegatus (balsus). Nutarimas, nustatęs, kad 2017-05-28 vyksiančioje LŽB Konferencijoje visos regioninės žydų bendruomenės turės tik po 1 delegatą (1 balsą), šį atstovavimo ir demokratinio valdymo principus, kartu ir protingumo principą, grubiai pažeidžia.

Ieškovo VŽB nuomone, ginčijamų Konferencijos sprendimų neteisėtumas pasireiškia ir tuo, kad VŽB apskritai nebuvo leista dalyvauti Konferencijoje. 2017-05-24 įvykusioje VŽB konferencijoje buvo išrinkti nauji VŽB valdymo organai, įskaitant bendruomenės vardu veikiančią pirmininką – vienasmenį valdymo organą (įstatų 9.1, 9.4.2 p.); juo tapo Simonas Gurevičius. Nepaisant to, S. Gurevičiui, kaip teisėtam VŽB atstovui, fiziškai nebuvo leista patekti į 2017-05-28 vykstančią LŽB Konferenciją.

Atsakovas Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenė, j. a. k. 190722117, pateikė teismui atsiliepimą į patikslintą ieškinį, kuriame nurodė, jog su ieškiniu nesutinka bei prašo ieškovo Vilniaus žydų bendruomenės patikslintą ieškinį dėl juridinio asmens valdymo organo sprendimo panaikinimo palikti nenagrinėtą, o, teismui nusprendus, jog patikslintas ieškinyvis vis tik yra nagrinėtinas, atmesti jį kaip nepagrįstą (atmetant visus šiuo ieškiniu reiškiamus reikalavimus), priteisti turėtas bylinėjimosi išlaidas-2000 Eur advokato išlaidų (b.l. 34-38, 94-95).

Atsakovas nesutikimą su ieškiniu procesiniame dokumente-atsiliepime į patikslintą ieškinį (b.l. 34-38) bei atsakovo atstovė teisminio nagrinėjimo metu grindė tuo, kad ieškinyvis nei teisiškai nei faktiškai nepagrįstas, ieškinį teismui pateikė įgaliojimų neturintis asmuo.

Atsakovas nurodė, kad ginčijamas LŽB tarybos nutarimas, tiek jo bei Asociacijų įstatymo pagrindu susirinkę LŽB tikrųjų narių atstovai priėmė teisėtus sprendimus 2017-05-28 d. vykusiame visuotiniame LŽB narių susirinkime.

Nurodo, kad Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 8 str. 4 d. įtvirtinta, jog „visuotiniame narių susirinkime sprendžiamą balso teisę turi visi asociacijos nariai. Vienas narys visuotiniame narių susirinkime turi vieną balsą. Jeigu asociacijos įstatuose numatytas kitas visas ar dalį visuotinio narių susirinkimo teisių turintis organas (konferencija, suvažiavimas, kongresas, asamblėja ar

kt.), kai šis organas priima sprendimus, kiekvienas asociacijos nariams atstovaujantis asmuo turi tiek balsų, keliems asociacijos nariams jis atstovauja.

Įstatyme yra aiškiai numatyta imperatyvi taisyklė, kad 1 narys = 1 balsas visuotiniame asociacijos narių susirinkime. Analizuojant Įstatymo 8 str. 4 d. yra aišku, jog jokių išimčių iš nurodytos bendros taisyklės, įtvirtinančios narių lygiateisiškumo principą, įstatymas nenumato. Pagal galiojančią teisinį reglamentavimą, asociacijos neturi galimybės numatyti ir taikyti kitų atstovavimo visuotiniame narių susirinkime taisyklių, nei yra įtvirtinta Įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje – visais atvejais 1 asociacijos narys turi 1 balsą, nepriklausomai, ar jis yra fizinis, ar juridinis asmuo, jei juridinis, kokios teisinės formos, kiek narių, dalyvių vienija ar pan. Dar daugiau, Įstatymas nurodo, kad kiekvienas tikrasis narys turi sprendžiamojo balso teisę. Vadovaujantis LBŽ įstatų 7.1 punktu, kaip jis šiuo metu yra surašytas, o ne taikant Įstatymo 8 straipsnio 4 dalį, būtų ne tik pažeidžiama Įstatyme įtvirtinta imperatyvi atstovavimo taisyklė, tačiau taip pat neužtikrinama, kad kiekvienas narys turėtų sprendžiamojo balso teisę.

Tuo atveju, kai įstatų nuostata prieštarauja galiojantiems teisės aktams, atitinkamas valdymo organas privalo veikti vadovaujantis galiojančiu teisiniu reglamentavimu, o ne įstatymo imperatyvui prieštaraujančia įstatų nuostata. Būtent taip šiuo atveju pasielgė LŽB taryba, nustatydamą, jog 1 LŽB narys turi 1 balsą. Pabrėžia, kad pagal teisinį reglamentavimą (Įstatymą) LŽB ir be ginčijamo nutarimo turėjo, galėjo tiesiogiai vadovautis Įstatyme įtvirtintu imperatyvu. Imperatyvios įstatymo nuostatos atkartojimas ginčijame nutarime niekaip nekeičia teisinio reglamentavimo. Net ir teoriškai svarstant, jog teismas galėtų pripažinti LŽB tarybos nutarimą negaliojančiu, tai neturėtų jokios įtakos LŽB konferencijoje priimtų sprendimų teisėtumui, kadangi konferencijoje buvo balsuojama, sprendimai buvo priimami, nariai atstovaujami, remiantis Įstatyme įtvirtintomis imperatyviomis nuostatomis.

Nurodo, kad LŽB taryba ginčijamu nutarimu ne įstatus keitė, o įgyvendino įstatymo imperatyvą, neturėdama jokios teisės vadovautis teisės aktams prieštaraujančiomis LŽB įstatų nuostatomis.

Atsakovas nesutinka su ieškovo teiginiu, neva ginčijamas LŽB Tarybos 2017-04-19 d. sprendimas prieštarauja protingumo principui. LŽB įstatuose (4 skirsnio 4 p.) nustatyta, jog „visi tikrieji nariai turi lygias teises“, kas reiškia, jog regioninės žydų bendruomenės neturi ir negali turėti jokio pranašumo prieš kitus LŽB tikruosius narius, nepriklausomai nuo to, kiek konkretus juridinis asmuo turi savo dalyvių. Be to, tiek LŽB įstatatai (7 skirsnio 7.1. punktas), tiek ir Įstatymas (8 str. 4 d.) nustato, kad kiekvienas narys asociacijos narių visuotiniame susirinkime turi po vieną balsą. Tad, atsakovo vertinimu, būtent tokia balsavimo asociacijos visuotiniame narių susirinkime tvarka kaip tik ir atitinka Įstatymo reikalavimams, o tuo pačiu atitinka protingumo bei teisingumo principus.

LŽB Tarybai įtvirtinus Įstatymo 8 str. 4 d. nuostatas ginčijamame nutarime bei atitinkamai pagal šį nutarimą ir Įstatymo nuostatas susirinkimus ir priėmus sprendimus LŽB konferencijai, jokie principai nebuvo pažeisti, o priimti sprendimai laikytini teisėtais ir galiojančiais.

Tretysis asmuo Švenčionių rajono žydų bendruomenė į.k. 303203927, pateikė teismui atsiliepimą į Vilniaus žydų bendruomenės patikslintą ieškinį, kuriame prašė patikslintą ieškinį palikti nenagrinėtą, o teismui nusprendus, jog patikslintas ieškinys yra nagrinėtinas, jį atmesti kaip nepagrįstą (b.l. 112-116).

Atsiliepime į patikslintą ieškinį (b.l. 112-116) Švenčionių rajono žydų bendruomenė bei jos atstovas teismo nagrinėjimo metu iš esmės pritarė atsakovo procesiniame dokumente-atsiliepime (b.l. 34-38) nurodytiems motyvams.

Tretysis asmuo Panevėžio miesto žydų bendruomenė į.k. 190858786, pateikė teismui atsiliepimą į Vilniaus žydų bendruomenės patikslintą ieškinį, kuriame prašė patikslintą ieškinį atmesti (b.l. 117-119).

Tretysis asmuo Kauno žydų bendruomenė į.k. 293317370, pateikė teismui atsiliepimą į Vilniaus žydų bendruomenės patikslintą ieškinį, kuriame prašė patikslintą ieškinį atmesti (b.l. 140-143, 146-147).

Tretysis asmuo Šiaulių apskrities žydų bendruomenė į.k. 293320690, pateikė teismui atsiliepimą į Vilniaus žydų bendruomenės patikslintą ieškinį, kuriame prašė patikslintą ieškinį tenkinti,

pritardama patikslinto ieškinio argumentams. Prašė bylą nagrinėti nedalyvaujant trečiojo asmens atstovui (b.l. 120-121).

Tretysis asmuo Ukmergės rajono žydų bendruomenė į.k. 183112213, pateikė teismui atsiliėpimą į Vilniaus žydų bendruomenės patikslintą ieškinį, kuriame prašė patikslintą ieškinį tenkinti, pritardama patikslinto ieškinio argumentams. Prašė bylą nagrinėti nedalyvaujant trečiojo asmens atstovui (b.l. 127-128).

Tretysis asmuo Klaipėdos žydų bendruomenė į.k. 93341146, pateikė teismui atsiliėpimą į Vilniaus žydų bendruomenės patikslintą ieškinį, kuriame prašė patikslintą ieškinį tenkinti, pritardama patikslinto ieškinio argumentams. Prašė bylą nagrinėti nedalyvaujant trečiojo asmens atstovui (b.l. 134-135).

Neatvykusiems į teismo posėdį tretiesiems asmenims apie posėdžio datą bei vietą pranešta tinkamai (b.l. 106-111). Byla nagrinėjama neatvykusių į posėdį trečiųjų asmenų atstovams nedalyvaujant CK 247 str.).

Ieškinys tenkintinas visiškai.

Valstybės įmonės „Registrų centras“ duomenimis, Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenė yra įregistruota Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre kaip asociacija, vadovu įregistruota Faina Kuklianky, paskyrimo data-2017-05-28 d., registruota -2017-06-09 d.

Pagal Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės Įstatų 4 skirsnio 1-2 punktus, LŽB gali būti tikrieji ir garbės nariai. LŽB tikruoju nariu gali būti ir bet kokios teisinės formos juridinis asmuo, kuriuo veikia kaip nors susijusi su žydų kultūra, religija, tradicija, mokslu, vaikų lavinimu, sportu ir kt. LŽB tikraisiais nariais yra visos teritorinės (regioninės) žydų bendruomenės. Minimalus LŽB narių skaičius 3 tikrieji nariai. Asmuo gali būti kelių asociacijų nariu (Įstatų 4 skirsnio 3 p.). Visi tikrieji nariai turi lygias teises (Įstatų 4 skirsnio 4 p.).

Bylos duomenimis, Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenė turi 28 tikruosius narius, iš kurių 7 nariai yra regioninės žydų bendruomenės, t.y. Vilniaus žydų bendruomenė, Kauno žydų bendruomenė, Klaipėdos žydų bendruomenė, Šiaulių apskrities žydų bendruomenė, Panevėžio miesto žydų bendruomenė, Ukmergės rajono žydų bendruomenė, Švenčionių rajono žydų bendruomenė.

VĮ „Registrų centras“ Vilniaus žydų bendruomenės vadovu įregistruotas Simon Gurevičius, paskyrimo data-2017-05-24 d., registruota 2017-06-05 d. Vilniaus žydų bendruomenė vienija apie 2200 narių (fizinių asmenų) ir yra didžiausia regioninė žydų bendruomenė. Viso yra virš 4000 narių (fizinių asmenų).

Kaip nustatyta byloje, ieškovas Vilniaus žydų bendruomenė prašo panaikinti Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės tarybos 2017-04-19 posėdyje priimtą nutarimą 4 darbotvarkės klausimu, kuriuo nustatyta, kad 2017 m. Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės konferencijoje visos regioninės žydų bendruomenės turi po 1 balsą (delegatą); panaikinti visus Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės 2017-05-28 konferencijoje priimtus nutarimus: dėl 2016 m. finansinės atskaitomybės, veiklos ataskaitos ir auditoriaus išvados patvirtinimo (1 darbotvarkės klausimas); dėl pirmininko išrinkimo (2 darbotvarkės klausimas); dėl Tarybos narių skaičiaus nustatymo ir tarybos narių išrinkimo (3 darbotvarkės klausimas).

Teismas, svarstydamas atsakovo LŽB bei trečiojo asmens Švenčionių rajono žydų bendruomenės argumentą, kad ieškinį teismui pateikė neįgaliotas asmuo, atsižvelgia į tai, kad Vilniaus žydų bendruomenės pirmininkas paskirtas asociacijos Vilniaus žydų bendruomenės 2017-05-24 visuotinio narių susirinkimo (konferencijos) metu, 2017-05-25 d. VŽB pirmininko prašymas su dokumentais pateiktas VĮ „Registrų centras“ Vilniaus filialui ir pastarasis 2017-06-05 d. įregistravo VŽB bendruomenės valdymo organų duomenų pakeitimus Juridinių asmenų registre. 2017-05-25 d. VŽB pirmininkas Simon Gurevičius pasirašė su advokatų profesinės bendrijos Magnusson ir partneriai kontoros atstovais advokate Ligita Ramanauskaite, Edmundu Dauniu atstovavimo sutartį. VŽB ieškinys pasirašytas advokato Edmundo Daunio, 2017-05-26 d. pateiktas Vilniaus miesto apylinkės teismui. Taigi, pagrindo teigti, kad VŽB pirmininkas neturi teisės atstovauti VŽB, nėra.

Pažymėtina ir tai, kad Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017-11-13 sprendimu administracinėje byloje Nr. eI-4370-331/2017 valstybės įmonės „Registru centras“ Vilniaus filialo 2017-06-05 d. sprendimas įregistruoti Vilniaus žydų bendruomenės valdymo organų narių duomenų pakeitimus registre nebuvo nugrinčytas. Šis teismo sprendimas nėra įsiteisėjęs ir su apeliacinius skundu bus nagrinėjamas Lietuvos Vyriausiajam administraciniam teisme.

Vilniaus miesto apylinkės teisme nagrinėjamoje civilinėje byloje Nr.e2-877-807/2018 procesinis sprendimas dėl asociacijos Vilniaus žydų bendruomenė 2017-05-24 visuotinio narių susirinkimo (konferencijos) sprendimų pripažinimo negaliojančiais (tame skaičiuje ir dėl VŽB pirmininko išrinkimo) nepriimtas, posėdis paskirtas 2018-02-06 d. 14.00 val. Vadinasi, šio sprendimo priėmimo metu galiojančių įsiteisėjusių teismo sprendimų, kuriais būtų nuspręsta dėl VŽB pirmininko neteisėto atstovavimo VŽB bei neteisėto įregistravimo VI „Registru centras“ juridinių asmenų registre, nėra. Taip pat negalima sutikti su atsakovo bei trečiojo asmens prašymais palikti ieškinį nenagrinėtą, nes VI „Registru centras“ tik išviešina juridinius faktus, įrašydamas bendruomenės valdymo organų duomenų pakeitimus Juridinių asmenų registre, tačiau patys sprendimai įsigalioja ne nuo jų išviešinimo (2017-06-05 d.), o nuo priėmimo dienos, nagrinėjamoje byloje -2017-05-24 d. ir kol yra nuginčyti, galioja ir yra teisingi. Kaip jau minėta, ieškinys teismui pateiktas 2017-05-26 d., po to, kai VŽB pirmininkas S.Gurevičius buvo išrinktas VŽB konferencijos (aukščiausio VŽB valdymo organo) metu ir įgijo visas teises ir pareigas, numatytas VŽB Įstatų 9 skirsnyje, tame skaičiuje atstovauti Bendruomenės interesus visuose valstybės ir nevalstybinėse institucijose, teismuose ir kitose įstaigose (VŽB Įstatų 9 skirsnio 9.4.2. p.).

Svarstant bylą iš esmės, teismas atsižvelgia į tai, kad LŽB Įstatų 6 skirsnis nustato, kad bendruomenės valdymo organai yra : aukščiausiais bendruomenės organas yra konferencija (Įstatų 6 skirsnio 1. p.); kolegialaus valdymo organas yra LŽB taryba (Įstatų 6 skirsnio.3. p.), kitas kolegialaus valdymo organas yra LŽB valdyba (Įstatų 6 skirsnio 4. p.), o vienasmenis valdymo organas yra LŽB pirmininkas (Įstatų 6 skirsnio 5 p.).

VŽB teigimu, Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės tarybos 2017-04-19 nutarimas 4 darbotvarkės klausimu, kuriuo nustatyta, kad 2017 m. Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės konferencijoje visos regioninės žydų bendruomenės turi po 1 balsą (delegatą) prieštarauja Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės Įstatų 7 skirsnio 7.1. p., nes jame numatyta, kad konferencija yra teisėta, jeigu joje dalyvauja ne mažiau kaip pusė į LŽT narių sąrašą įrašytų narių delegatų. Kiekvienas narys turi po vieną balsą, išskyrus regioninių žydų bendruomenių. Siekiant išlaikyti tradicinius demokratinius Lietuvos žydų savivaldos principus, bei taikant teisingumo, proporcingumo ir sąžiningumo principą, regioninės žydų bendruomenės atstovaujantys delegatai turi balsų skaičių, proporcingai atstovaujamų narių skaičiui. Atstovavimo normas nustato LŽT Taryba, atsižvelgdama į realiai atstovaujamų regioninių bendruomenių narių skaičių. Delegatų rinkimo tvarką nustato pačios regioninės žydų bendruomenės. Konferencijoje dalyvaujančių narių skaičius nustatomas pagal registracijos sąraše nurodytų narių skaičių. Nustačius esant kvorumą, pripažįstama, kad jis yra per visą konferencijos laiką.

Teismo vertinimu, iš esmės LŽB tarybos 2017-04-19 nutarimas 4 darbotvarkės klausimu, kuriuo nustatyta, kad 2017 m. Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės konferencijoje visos regioninės žydų bendruomenės turi po 1 balsą (delegatą) yra LŽB Įstatų 7 skirsnio 7.1. p. pakeitimas, nes regionines žydų bendruomenes atstovaujantys delegatai netenka balsų skaičių, proporcingą atstovaujamų narių skaičiui, įtvirtintą LŽV Įstatų 7 skirsnio 7.1. p. Taigi, LŽT Įstatų 7 skirsnio 7.1. p. yra įtvirtinta išlyga iš bendros taisyklės, t.y. kad regioninės žydų bendruomenės atstovaujantys delegatai turi balsų skaičių, proporcingai atstovaujamų narių skaičiui, t.y. kuo daugiau balsų turi regioninė žydų bendruomenė, tuo daugiau balsų ji turi balsuojant LŽB aukščiausiojo valdymo organo -konferencijoje.

Ieškovo teiginys, kad LŽB tarybai nustačius regioninių bendruomenių atstovavimo išlygą „vienas bendruomenės delegatas atstovauja 100 bendrijos narių“ buvo taikoma ilgą laiką LŽB Įstatų 7 skirsnio 7.1. p. pagrindu, t.y. nuo 2010 metų iki 2017 metų, yra nepaneigtas.

Pažymėtina ir tai, kad ir atsakovas pagal ieškovo prašymą (b.l. 51-52) nepateikė šią aplinkybę paneigiančių įrodymų, t.y. senesnių 2010-2016 metų LŽB konferencijų nutarimų, todėl atsikirtimo į ieškinio argumentus šioje dalyje neįrodė (b.l. 55) (CK 178 str.).

Tokiu būdu, jei ieškovas VŽB vienija apie 2200 narius, jam LŽB konferencijoje priklausytų ne vienas balsas, kaip buvo nuspręsta ginčo LŽB 2017-04-19 nutarimu, o 22 balsai. Tuo tarpu, visa LŽV bendrija turi apie 4000 narių. Akivaizdu, kad LŽB ginčo nutarimas turi esminę įtaką ieškovo teisėms, be to, prieštarauja Įstatų 7 skirsnio 7.1 p. nurodytiems teisingumo, proporcingumo ir sąžiningumo principams bei faktiškai ilgą laiką susiklosčiusiai praktikai (CK 1.5. str.), turint nurodytą narių skaičiaus proporciją. Iš esmės galiojant ginčo nutarimui regioninės žydų bendruomenės, turinčios daugiausiai narių skaičių, pagal balsų skaičių prilyginamos kitų asociacijos narių, vienijančių itin mažą asmenų skaičių. Tokia teisinė situacija negali būti toleruojama, nes ja paneigiamas demokratinis LŽB valdymo principas.

Nors atsakovas ir tretieji asmenys nurodo, kad nagrinėjamam ginčui spręsti turi būti taikomas Lietuvos Respublikos asociacijų 2004-01-22 d. įstatymo Nr. IX-1969 8 str. 4 d., teismas vertina ir kitus bylos aspektus ir šalių argumentus.

Pagal LŽB Įstatų 6 skirsnio 6.1 p. tik LŽB konferencija, kaip aukščiausias bendruomenės valdymo organas, kompetentinga keisti ir pildyti LŽB Įstatus. Nagrinėjamu atveju LŽB Įstatų 7 skirsnio 7.1. p. redakcija iš esmės buvo pakeista LŽB tarybos 2017-04-19 d. nutarimu, pagal kurį ieškovas VŽB, kaip didžiausia Lietuvoje žydų bendruomenė, neteko LŽB 2017-05-28 d. konferencijoje ženklų balsų skaičių. Taigi, LŽB Įstatų pakeitimo klausimą sprendė nekompetentingas organas, todėl toje dalyje priimtas ginčo sprendimas negali būti pripažintas teisėtu.

LŽB Įstatų 8 skirsnio 8.17 p. numato, kad Taryba negali priimti sprendimų, priskirtų LŽB konferencijos kompetencijai. Lietuvos Respublikos Asociacijų įstatymo 8 str. 1 d. 1 p. taip pat numato, kad tik visuotinis narių susirinkimas (nagrinėjamu atveju – konferencija) gali keisti asociacijos įstatus.

Atsakovas akcentavo, kad Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017-11-22 sprendimu civ.byloje Nr. 2-38462-912/2017 LŽB Įstatų 7 skirsnio 7.1 p. nuostata buvo pripažinta negaliojančia (b.l. 163-164), tačiau teismas pažymi, kad ginčo nutarimų priėmimo metu nurodyto teismo sprendimo nebuvo priimta, be to, šiuo metu (sprendimo paskelbimo metu) nurodytas teismo sprendimas neįsiteisėjęs ir juo vadovautis teismas negali.

Atsakovas remiasi Lietuvos Respublikos asociacijų 2004-01-22 d. įstatymo Nr. IX-1969 8 str. 4 d., kuris numato, kad visuotiniame narių susirinkime sprendžiamojo balso teisę turi visi asociacijos nariai. Vienas narys visuotiniame narių susirinkime turi vieną balsą. Jeigu asociacijos įstatuose numatytas kitas visas ar dalį visuotinio narių susirinkimo teisių turintis organas (konferencija, suvažiavimas, kongresas, asamblėja ar kt.), kai šis organas priima sprendimus, kiekvienas asociacijos nariams atstovaujantis asmuo turi tiek balsų, keliems asociacijos nariams jis atstovauja. Visas ar dalį visuotinio narių susirinkimo teisių turinčiame organe narys dalyvauja asmeniškai pats (fizinis asmuo arba vienasmenis valdymo organas, o įstatymuose ir steigimo dokumentuose nustatytais atvejais – kitų organų nariai bei dalyviai – fiziniai asmenys, veikiantys pagal įstatymuose ir steigimo dokumentuose (įstatuose, nuostatuose) jiems suteiktas teises ir pareigas), išskyrus įstatymų nustatytas išimtis, arba įstatymų nustatyta tvarka įgalioja kitą asmenį, arba su juo sudaro balsavimo teisės perleidimo sutartį. Asociacijos narys – juridinis asmuo gali būti atstovaujamas visuotiniame narių susirinkime tik to juridinio asmens darbuotojų, dalyvių ar valdymo organo narių.

Atsižvelgiant į tai, kad LŽB Įstatų 7 skirsnio 7.1 p. suteikia daugiau teisių regioninėms žydų bendruomenėms balsuojant konferencijoje, priklausomai nuo narių skaičiaus, nei Asociacijos įstatymo 8 str. 4 d., ir teismo vertinimu, pagrįstai, dėl sprendime išdėstytų motyvų, LR Vyriausybės 2017-11-22 nutarimu Nr. 937 „Dėl Lietuvos Respublikos Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 8 str. pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-728“ buvo nutarta pritarti Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-728, išdėstant 8 str. 4 d. taip: „Visuotiniame narių susirinkime sprendžiamojo balso teisę turi visi asociacijos nariai. Vienas narys visuotiniame narių susirinkime turi vieną balsą. Jeigu asociacijos įstatuose numatytas kitas visas ar dalį visuotinio narių susirinkimo teisių turintis organas (konferencija, suvažiavimas, kongresas, asamblėja ar kt.), kai šis

organas priima sprendimus, kiekvienas asociacijos nariams atstovaujantis asmuo turi tiek balsų, keliems asociacijos nariams jis atstovauja, **jeigu asociacijos įstatai nenustato kitaip**“.

Asociacijos įstatymo 12 str. 1 d. numato, kad asociacijos įstatai yra steigimo dokumentas, kuriuo asociacija vadovaujasi savo veikloje, o pagal šio straipsnio 3 d. asociacijos įstatuose gali būti numatytos ir kitos asociacijos veiklos nuostatos, jeigu jos neprieštarauja Konstitucijai, Civiliniam kodeksui, šiam ar kitiems įstatymams. Tuo tarpu LŽT įstatai buvo įregistruoti įstatymo nustatyta tvarka VĮ „Registru centras“ ir ginčo nutarimų priėmimo metu nebuvo kompetentingo organo (LŽB Konferencijos) pakeisti.

Atsižvelgiant į tai, kad ieškovas VŽB Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės 2017-05-28 konferencijoje nebuvo tinkamai atstovaujamas, konferencijoje priimti nutarimai dėl 2016 m. finansinės atskaitomybės, veiklos ataskaitos ir auditoriaus išvados patvirtinimo (1 darbotvarkės klausimas); dėl pirmininko išrinkimo (2 darbotvarkės klausimas); dėl Tarybos narių skaičiaus nustatymo ir tarybos narių išrinkimo (3 darbotvarkės klausimas negali būti pripažinti teisėtais.

Bylos duomenimis, VŽB atstovavo Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės 2017-05-28 konferencijoje vienas asmuo Žana Skudovičienė pagal VŽB buvusios pirmininkės Fainos Kukliansky išduotą įgaliojimą (b.l.56). Nors ieškovo VŽB pirmininkas Simon Gurevičius buvo paskirtas asociacijos Vilniaus žydų bendruomenės 2017-05-24 visuotinio narių susirinkimo (konferencijos) metu, tačiau jis į 2017-05-28 d. konferenciją įleistas nebuvo, apie įgaliojimą atstovauti VŽB Ž. Skudovičienės nebuvo informuotas, ką patvirtina antstolės Irenos Beliačic faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas Nr. 11-17-41.

Teismų praktikoje sprendžiant panašius klausimus dėl visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimų pripažinimo negaliojančiais analogiškais pagrindais nurodyta, kad suteikiama teisė ginčyti tokius nutarimus, siekiama apginti suinteresuotu asmenų, kurių teisės buvo pažeistos visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimais, interesus bei viešąjį interesą. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai gali būti pripažinti negaliojančiais tik tuo atveju, jeigu buvo pažeistos Akcinių bendrovių įstatymo imperatyvios normos, reglamentuojančios susirinkimo sušaukimą, pravedimą ar nutarimų priėmimą, šis pažeidimas pažeidė ieškovo interesus arba viešąjį interesą ir pažeidimo padarinių negalima pašalinti niekaip kitaip, kaip tik pripažįstant nutarimus negaliojančiais (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015-09-21 d. nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-482-687/2015*). Teismas, sprenddamas visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimo pripažinimo negaliojančiu klausimą, turi išsiaiškinti ir tai, kokią įtaką susirinkimo nutarimų priėmimui būtų turėjęs ar turėtų ieškovas (ieškovai), jeigu tų pažeidimų nebūtų padaryta ar susirinkimas būtų organizuojamas iš naujo (*LAT 2003-06-04 d. nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-650/2003; 2002-06-14 nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-878/2002; 2000-03-29 nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-3-38/2000, 2001-09-24 nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-856/2001*).

Teismas, vertindamas, ar nebuvo pažeista visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo tvarka, privalo atsižvelgti į bendrovės įstatuose nustatytas pranešimo apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą tvarkos įgyvendinimo racionalumą, į susiklosčiusią bendrovėje tokio pranešimo praktiką, akcininko, kuriam nebuvo pranešta apie susirinkimą, turimų akcijų skaičių ir tokio akcininko galimą įtaką balsavimo rezultatams, jeigu jis būtų dalyvavęs susirinkime, į bendrovės valdybos, atsakingos už tinkamą visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimą, veiksmus bei kitas bylai reikšmingas aplinkybes (*LAT 2000-03-29 d. nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-383/2000*). Teismas, sprenddamas visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimo pripažinimo negaliojančiu klausimą, turi išsiaiškinti ir tai, kokią įtaką susirinkimo nutarimų priėmimui būtų turėjęs ar turėtų ieškovas (ieškovai), jeigu tie pažeidimai nebūtų buvę padaryti ar susirinkimas būtų organizuojamas iš naujo, t.y. ieškovo galimą įtaką balsavimo susirinkime dėl jame priimtų sprendimų (*LAT 2000-03-29 d. nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-383/2000; 2001-09-24 d. nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-856; 2002-06-14 nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-878/2002*).

Atsižvelgtina ir į tai, kad teismų praktikoje laikomasi nuostatos, kad nėra pagrindo naikinti iš esmės teisėto ir pagrįsto susirinkimo nutarimo vien formaliais pagrindais ar dėl formalių pažeidimų. Teismo vertinimu, ieškovo bei trečiųjų asmenų turimi balsai įtakotų ginčo sprendimų rezultatus, todėl yra pagrindas tokius sprendimus pripažinti negaliojančiais.

Teismų praktikoje pripažįstama, kad teismo pareiga pagrįsti procesinį sprendimą neturėtų būti suprantama, kaip reikalavimas detalai atsakyti į kiekvieną argumentą (*LAT 2008-03-14 nutartis civ.byloje Nr. 3K-7-38/2008, 2010-06-01 d. nutartis civ.byloje Nr. 3K-3-252/2010 ir kt.*)

Tokiu būdu, teismo sprendime išdėstytais motyvais teismas įrodymų visuma sprendžia, kad ieškinys yra pagrįstas ir tenkintinas.

Remiantis CPK 93 str. 1 d., šaliai, kurios naudai yra priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies.

Ieškinį patenkinus visiškai, atsakovo turėtos bylinėjimosi išlaidos-2000 Eur advokato atstovavimo išlaidos nepriteistinos (b.l. 94-95).

Patenkinus ieškinį visiškai, teismas priteisia iš atsakovo 189 Eur žyminio mokesčio ieškovo VŽB naudai (LR CPK 79 str. 80 str.).

Ieškovas pateikė prašymą priteisti 4017,20 Eur advokato išlaidų, 379,10 Eur kitų išlaidų (VĮ „Registru centras“ išlaidų) (b.l. 83-89, 155-159).

Prašymas dėl 379,10 Eur valstybės įmonės „Registru centras“ išlaidų priteisimo atmestinas, nes ieškovas teismui nepateikė šias išlaidas pagrindžiančių įrodymų. Šių išlaidų įtraukimas į advokato ataskaitą negali būti laikoma, kad šias išlaidas ieškovas patyrė, nes įrodymus dėl šių išlaidų turėjo teikti VĮ „Registru centras“, o tokių byloje nėra.

Rekomendacijos dėl civilinėse bylose priteisimo užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą maksimalaus dydžio, patvirtintos Lietuvos advokatų Tarybos 2004-03-26 nutarimu bei LR teisingumo ministro 2004-04-02 įsakymu Nr. 1R-85, numato maksimalaus dydžio darbo užmokesčių advokatams, advokato padėjėjams.

Teismas, atsižvelgiant į tai, kad byla sudėtinga, byloje daug dalyvaujančių asmenų, procesinių dokumentų, trukmę, ieškinys pateiktas 2017-05-29 d., byla nagrinėjama iki šiol, byloje buvo daug posėdžių, priteisia iš atsakovo ieškovo advokato turėtas išlaidas-2500 Eur, kurių dydis neviršija nustatyta Rekomendacijoje dėl civilinėse bylose priteisimo užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą maksimalaus dydžio, atitinka protingumo, sąžiningumo ir teisingumo principus (Lietuvos CPK 88 str. 1 d. 6 p., 94 str. 1 d.), t.y. procesinį prašymą tenkina dalinai.

Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017-05-29 nutartimi taikytą laikinąją apsaugos priemonę- stabdyti Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės į.k. 190722117, tarybos 2017-04-19 posėdyje priimto nutarimo 4 darbotvarkės klausimu, kuriuo nustatyta, kad 2017 m. Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės konferencijoje visos regioninės žydų bendruomenės turi po 1 balsą (delegatą), galiojimą, Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017-07-21 nutartimi taikytą laikinąją apsaugos priemonę- uždrausti atsakovei Lietuvos žydų bendruomenės į.k. 190722117, jos nariams keisti šiuo metu galiojančius Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės įstatus, panaikinti sprendimui įsiteisėjus (b.l. 7-8, 29-30) (Lietuvos CPK 150 str.).

Patenkinus ieškinį visiškai, valstybei iš atsakovo priteistinos išlaidos, susijusios su procesinių dokumentų įteikimu – 21,97 Eur (CPK 79 str., 88 str. 1 d. 3 p. ir 96 str. 1 d.).

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos CPK 96, 259, 268, 270 str. teismas,-

n u s p r e n d ž i a:

ieškinį patenkinti visiškai.

Panaikinti Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės, į.k. 190722117, tarybos 2017-04-19 d. posėdyje priimtą nutarimą 4 darbotvarkės klausimu, kuriuo nustatyta, kad 2017 m. Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės konferencijoje visos regioninės žydų bendruomenės turi po 1 balsą (delegatą).

Panaikinti Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės, į.k. 190722117, 2017-05-28 konferencijoje priimtus nutarimus: dėl 2016 m. finansinės atskaitomybės, veiklos ataskaitos ir auditoriaus išvados patvirtinimo (1 darbotvarkės klausimas); dėl pirmininko išrinkimo (2 darbotvarkės klausimas); dėl Tarybos narių skaičiaus nustatymo ir tarybos narių išrinkimo (3 darbotvarkės klausimas).

Priteisti iš atsakovo Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės į.k. 190722117, 189 Eur (vieną šimtą aštuoniasdešimt devynis Eur) žyminio mokesčio, 2500 Eur (du tūkstančius penkis šimtus Eur) advokato atstovavimo išlaidų Vilniaus žydų bendruomenės, į.k. 291199610, naudai.

Vilniaus žydų bendruomenės, į.k. 291199610, prašymą priteisti 379,10 Eur valstybės įmonės

„Registru centras“ išlaidų atmesti.

Sprendimui įsiteisėjus panaikinti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017-05-29 nutartimi taikytą laikinąją apsaugos priemonę-stabdyti Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės tarybos 2017-04-19 posėdyje priimto nutarimo 4 darbotvarkės klausimu, kuriuo nustatyta, kad 2017 m. Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės konferencijoje visos regioninės žydų bendruomenės turi po 1 balsą (delegatą), galiojimą; panaikinti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017-07-21 nutartimi taikytą laikinąją apsaugos priemonę-uždrausti atsakovei Lietuvos žydų bendruomenės į.k. 190722117, jos nariams keisti šiuo metu galiojančius Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės įstatus.

Priteisti iš atsakovo Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės į.k. 190722117, 21,97 Eur (dvidešimt vieną Eur 97 ct) išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, į valstybės pajamas. Ši suma turi būti įmokėta Vilniaus apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai (kodas 188728721) į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią „Swedbankas“, AB, banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, arba sąskaitą Nr. LT12 2140 0300 0268 0220, esančią banke Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriuje, banko kodas 21400, SWIFT kodas NDEALT2X, įmokos kodas 5660. Sumokėjimą patvirtinantį dokumentą būtina pristatyti į Vilniaus miesto apylinkės teismą.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas apeliaciniu skundu Vilniaus apygardos teismui, skundą paduodant per Vilniaus miesto apylinkės teismą.

Teisėja

Rima Bražinskienė